
Istungidokument

B9-0192/2019

25.11.2019

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 132 lõikele 2

olukorra kohta Boliivias
(2019/2896(RSP))

Javi López
fraktsiooni S&D nimel

B9-0192/2019

**Euroopa Parlamendi resolutsioon olukorra kohta Boliivias
(2019/2896(RSP))**

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone olukorra kohta Boliivias,
  - võttes arvesse Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni,
  - võttes arvesse kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti,
  - võttes arvesse Euroopa inimõiguste konventsiooni ja selle protokolle,
  - võttes arvesse Ameerika Riikide Organisatsiooni 14. novembri 2019. aasta aruannet Boliivia kohta,
  - võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendi Federica Mogherini poolt 13. novembri 2019. aasta täiskogu istungil tehtud avaldust olukorra kohta Boliivias,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõiget 2,
- A. arvestades, et Evo Morales asus ametisse 2006. aastal pärast presidendivalimiste võitu ning pikendas oma mandaati 2010. ja 2015. aasta valimistel;
- B. arvestades, et Evo Morales tegi konstitutsioonikohtu heakskiidul vastuolulise otsuse kandideerida neljandaks ametiajaks, kuigi ta ei võitnud referendumit põhiseaduse muutmiseks;
- C. arvestades, et 20. oktoobril hääletasid Boliivia kodanikud presidendivalimistel, mida iseloomustas eeskirjade arvukas eiramine; arvestades, et see tõi Boliivia kodanikud meelevaldusteks tänavatele ning viis vägivalda ja rahvarahutusteni kogu riigis;
- D. arvestades, et pärast 83 % häälte lugemist oli 45 % häältega esikohal ametisolev president Morales, samas kui endine president Carlos Mesa, tema peamine vastane, sai 38 %;
- E. arvestades, et rahvusvahelised vaatlejad väljendasid muret tulemuste esitamisel tekkinud ühepäevase lünga pärast, millele järgnes Evo Moralesi häälte arvu suurenemine häältelugemise jätkamisel; arvestades, et Evo Morales eitas neid süüdistusi ja palus välisriikide valitsustel valimisi auditeerida, lubades pettuse avastamise puhul korraldada teise hääletuse;
- F. arvestades, et Boliivia valitsus palus Ameerika Riikide Organisatsioonil viia läbi valimisauditi ning nõustus, et auditi tulemused on siduvad; arvestades, et auditis jõuti järeldusele, et valimistulemused peaks tõsiste rikkumiste tõttu tühistama ning uued valimised tuleks korraldada võimalikult kiiresti;

- G. arvestades, et pärast Ameerika Riikide Organisatsiooni aruande järelduste avaldamist otsustas Evo Morales korraldada uued valimised, mida vaatlaks rahvusvaheline üldsus;
- H. arvestades, et Evo Morales ja tema asepresident Álvaro García Linera pidid pärast politsei ja sõjaväe toetuse kaotamist ametist lahkuma ja riigist põgenema;
- I. arvestades, et Evo Morales pidi taotlema poliitilist varjupaika Mehhikos;
- J. arvestades, et pärast Evo Moralesi tagasiastumist asus põhiseaduslikus õigusjärgluses kõrgeima ametnikuna ametisse Jeanine Añez; arvestades, et tema ainus roll on vastutada uute valimiste korraldamise eest;
- K. arvestades, et Jeanine Añez allkirjastas vastuolulise dekreeidi, millega kaitstakse relvajõude süüdistuse esitamise eest tegude pärast, mida nad panevad toime avaliku korra taastamise nimel;
- L. arvestades, et rahvusassamblee mõlemad koad kiitsid 23. novembril 2019. aastal heaks õigusakti, mis sillutab teed presidendivalimistele, mille seejärel allkirjastas ajutine president Añez;
- M. arvestades, et see õigusakt keelab kahel järjestikusel ametiajal töötanud isikel valimistel kandideerida, mistõttu Evo Morales enam kandideerida ei saa;
- N. arvestades, et Evo Moralesele võidakse Boliiviasse naasmisel esitada süüdistus terrorismis ja mässule õhutamises;
- O. arvestades, et vägivaldsed protestid pärast Evo Moralesi lahkumist riigist on juba toonud kaasa 32 surmajuhtumit;
1. soovib, et valitseks mõõdukus ja terve mõistus, et võimaldada konstruktiivset dialoogi kõigi asjaosaliste vahel, mis soodustaks piisava usalduse ja mõistmise õhkkonda, et juhtida Boliiviat rahumeelse ülemineku suunas ja võimaldada tal praegusest ummikseisust üle saada;
  2. on seisukohal, et Euroopa Liit ja rahvusvaheline üldsus peavad toetama piiskoppide konverentsi ja ÜRO peasekretäri isikliku esindaja jõupingutusi, et aidata kaasa pooltevahelisele kokkuleppele korraldada vabad, kaasavad ja läbipaistvad valimised vastavalt põhiseaduses sätestatud ajakavale;
  3. on seisukohal, et kõik osapooled peaksid tegutsema demokraatlikult vastutustundlikul viisil, et võimaldada kiiret leppimist ja hoida ära edasine vägivald;
  4. väljendab heameelt asjaolu üle, et rahvusassamblee mõlemad koad kiitsid heaks meetmed järgmiste presidendivalimiste ettevalmistamiseks, ning usub, et stabiilsuse taastamiseks Boliivias on vaja korraldada niipea kui võimalik uued valimised; toetab seetõttu eesmärki nimetada ametisse uus sõltumatu valimiskohus, et tagada läbipaistvad valimised; on vastu igasugusele valitsuse vahetusele, mis ei ole Boliivias põhiseadusega täielikult kooskõlas;
  5. lükkab tagasi valitsuse järsu vahetuse, mis toimus põhiseadust eirates ja jõu

kasutamisega ähvardades;

6. väljendab sügavat muret eeskirjade eiramise pärast hääletusprotsessis, mis on põhjustanud poliitilist ebastabiilsust ja rahvarahutusi;
7. mõistab hukka vägivalda, mis järgnes valimistele ja Evo Moralesi põgenemisele riigist ning mis on juba põhjustanud 32 inimese hukkamise, enam kui 100 vigastamise ning muud füüsilist ja materiaalselt kahju;
8. on vastu igasugusele sõjalisele sekkumisele ja jõu kasutamisele Boliivia rahva vastu;
9. nõuab, et tunnistataks kehtetuks dekreet 4078, millega tehakse teatavatel tingimustel süüdistuse esitamisest erand relvajõudude liikmete puhul, kes võivad olla politsei ja sõjaväe vägivaldsete repressioonide eest vastutavad;
10. jätkab Boliivia rahva toetamist, nagu ta on seda aastate jooksul teinud, eelkõige praegusel raskel ajal riigi demokraatlikus elus;
11. jätkab Boliivia riigi demokraatliku konsolideerimise ja institutsioonilise arengu toetamist;
12. tuletab meelde, et Jeanine Añezi ainus ülesanne vahevalitsuse juhina on juhtida riiki uute valimiste suunas, kus Boliivia kodanikud saavad oma valitsuse ja poliitika üle demokraatlikult otsustada;
13. nõuab Jeanine Añezi vahevalitsuse poolt vastu võetud teatavate väga häirivate meetmete tühistamist, kuna need üksnes halvendavad praegust olukorda; need meetmed hõlmavad ajakirjanike väljasaatmist, valitsuse otsest kontrolli avalik-õigusliku raadio ja televisiooni üle, suursaadikute vallandamist välismaal ja diplomaatiliste suhete peatamist teatavate naaberriikidega;
14. rõhutab vajadust leida sellele kriisile lahendus, võttes arvesse äärmuslikku majandusolukorda, kus kütuse- ja toidunappus suureneb, et vältida järjekordset humanitaarkriisi, mille tagajärjed võivad olla ettearvamatud;
15. toetab ELi valimisvaatlusmissiooni korraldamist Boliiviasse;
16. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, Boliivia Paljurahvuselise Riigi seaduslikule ajutisele presidendile ja rahvuskogule, Lima rühma riikide valitsustele ja parlamentidele, Euroopa – Ladina-Ameerika parlamentaarsele assambleele ning Ameerika Riikide Organisatsiooni peasekretärile.